

TRƯỜNG ĐẠI HỌC VĂN HÓA HÀ NỘI
KHOA VIẾT VĂN – VIẾT BÁO

Đỗ Thanh Phú

TÁC PHẨM TỐT NGHIỆP
(KHÓA 11, NĂM 2008 – 2012)

HÀ NỘI – 2012

Gió

Đám giỗ ông nội mà nhà chỉ có mấy người. Cúng xong, dọn mâm cỗ xuống, thầy ngồi rầu rầu.

- Làm với chả ăn. Cả năm có một ngày cúng cha mà cũng không ló cái mặt về.

Chú Tư ngồi đó, không dám lên tiếng. Chú là người hiểu tính thầy hơn ai hết, lúc ông lớn tiếng thì chỉ có mà ngồi im. Bu cũng không nói thêm tiếng nào, vét cho hết canh trong cái nồi đun bằng bếp củi đen sì. Bây giờ nhà nào nhà nấy đều dùng bếp ga, vậy mà cứ lúc rảnh rỗi bu lại đi kiếm vài bao lá thông, năm bảy gánh củi về đun, cũng đỡ thêm được một khoản.

Mâm cơm dọn ra, chỉ có thầy bu, chú Tư với hai chị em tôi. Mấy năm rồi chị cả không dắt con về giỗ ông. Tôi định nhắc tới chị nhưng lại sợ bu buồn. Tôi cũng sợ thầy quát lên rồi bữa cơm gia đình mọi người bỏ đũa sớm. Hình như thầy cũng đọc được điều ấy trong đôi mắt tôi.

- Anh ! Em muốn lấy vợ. Chứ ở thế này chỉ làm khổ thêm chị. Đi biển về quần áo, cơm nước cũng chị hết. Vả lại em cũng lớn tuổi rồi. Chú Tư thả đôi đũa xuống, không nhìn thẳng mặt thầy mà mắt chú hướng ra phía biển.

- Mà muốn lấy vợ à? Mà làm khổ cái nhà này bằng ấy chưa đủ sao? Lấy vợ...lấy vợ...

Thầy quát lên. Bao nhiêu máu trong người hình như dồn hết lên mặt làm cho gương mặt ấy đổi sang màu rắng chiều nhanh như tia lửa điện. Thầy nhắc lại từ “lấy vợ” ba, bốn lần rồi hát luôn mâm cơm đổ tung tóe. Thằng út vẫn ngồi cặm cụi gấp những lát thịt đỏ ra nền nhà bỏ vào bát xúc ăn. Bu nhặt những mảnh bát vỡ vụn, bỏ vào trong mâm bưng đi. Cơm, canh tràn lan một

Bong bóng

Gió cứ thổi. Bong bóng cứ bay. Cao. Xa. Rồi vỡ. Rồi tan ra. Rồi hóa thân vào những bọt sóng trắng xóa vừa chạm bờ.

Chiều nay, chị vẫn một mình với trò chơi bong bóng. Cặp mắt không rời những đoàn thuyền ngoài xa. Anh theo thuyền chú Năm ra khơi rồi. Ra khơi từ mấy hôm trước. Chiều nào chị cũng ra biển như để chờ tàu anh cập bến. Một tháng, hai tháng... Những chuyến ra khơi chưa bao giờ hẹn chắc chắn ngày về.

Gió biển lạnh. Mặn. Gió mang cát lang thang từ nơi này đến nơi khác rồi ném chúng xuống thành những cồn cát. Cát bồi lên cát. Cát vùi chôn cát. Những xác cát không phân hủy, thành những bãi bờ nhấp nhô.

Một ngày đầy gió, có người thổi những bong bóng xà phòng về phía những cồn cát. Những bong bóng trong suốt như pha lê và dễ vỡ, như những giọt nước mắt chiều nay lăn trên má chị. Anh vẫn thường bảo thế.

Mười tám tuổi, chị đẹp như trăng ngày rằm. Cái đẹp của con gái vùng biển. Nước da ngăm ngăm. Đôi mắt xoe tròn, đen láy ẩn dưới hàng mi dài và cong. Đôi mắt đẹp nhưng buồn. Hai lúm đồng tiền duyên. Hai lúm đồng tiền làm khổ bao trai làng bằng vai phải lứa với chị. Nhưng họ không dám đến gần chị. Dưới chân mày chị có một cái nốt ruồi, người ta bảo chị có tướng sát chồng. Chị hay nghĩ về điều đó rồi buồn. Tin rồi không tin. Rồi lại tin. Rồi lại quên.

Cha bảo đẹp như chị, cứ ở nhà rồi sẽ có người đến rước. Đừng có lớn xớn như mấy đứa xóm dưới, vác cái trống về để rồi bôi tro trát trấu vào mặt tao với mẹ mày. Như cái ngữ ấy thì thà không có con còn hơn. Chị đi về phía căn buồng. Mở cửa sổ cho chút ánh sáng hắt vào. Cái cửa sổ quay mặt

về phía biển. Mùa này gió biển lạnh lắm. Ngồi đây vẫn nghe được tiếng sóng vỗ như từng nhịp thở giữa lòng biển khơi. Gió cứ rít từng cơn chát mặt, buốt nhói. Chị vẫn ngồi đấy như để nghe rõ tiếng sóng vỗ bờ hơn, như để cho mình bớt cô đơn hơn trong nỗi nhớ một người giờ xa lắm.

Đôi mắt chị lúc nào cũng ướt át nỗi buồn. Rồi đôi mắt ấy càng buồn hơn từ khi cha mẹ cấm chị yêu người ấy. Mọi chuyện đều tại người lớn. Bán mua ngoài biển, kẻ nói qua, người nói lại, rồi mẹ anh đã cắn vào tay mẹ chị để giành mua vài chục cân cá. Đến bây giờ, trên tay mẹ vẫn còn vết sẹo hằn bốn dấu răng. Hai nhà thành kẻ thù, như kiểu mẹ làm con chịu. Cứ nghĩ đến, nước mắt chị lại ứa ra. Nước mắt mặn hay gió biển mang vị mặn, chị cũng không biết nữa.

Cuộc đời này chỉ có một người thôi, một người chưa bao giờ và chắc cũng sẽ không bao giờ làm chị buồn.

Đó là Tý. Anh Tý hơn chị vài tuổi. Chị, người ấy và anh Tý là những người bạn thân nhau từ ngày còn đi học trường làng. Trong thâm tâm, chị xem Tý như người anh trai. Ngày bé, mỗi khi chơi trò thổi bong bóng, Tý luôn nhường phần nước xà phòng của mình cho chị. Không cần chuẩn bị gì mà lúc nào chị cũng có sẵn mọi thứ cho trò thổi bong bóng. Người ấy cũng nhường chị nhưng bằng một cách khác, không bao giờ để bong bóng của mình bay cao hơn của chị. Là đứa nhỏ nhất trong ba người nên bao giờ cũng được yêu chiều hơn.

Nhà nghèo nên đứa nào cũng phải nghỉ học sớm. Hơn mười tuổi đầu, con trai đã tập ra khơi với sóng gió. Con gái thì tập gánh gồng, bán buôn. Lớn lên, mỗi người một dáng vẻ. Chị thót tha, dịu dàng con gái bao nhiêu thì anh Tý và người ấy cũng vạm vỡ sức vóc bấy nhiêu. Con trai làng biển, bàn tay to và thô vì phải cầm chèo, kéo lưới nhiều. Tý cũng thế, nhưng không giống như người ấy của chị, Tý ít nói, nét mặt lúc nào cũng lặng lẽ.

Mái tóc xoăn, bông ôm lấy cái trán hơi dô. Dáng người Tý cao lớn chứ không nhỏ thó như cha anh. Người làng vẫn thường nhỏ to với nhau rằng, ngày cha anh theo những chuyến hàng ra khơi, mẹ anh gian dứu với một người đàn ông lạ mặt đến làng, rồi sinh ra anh. Cha anh cũng tin thế nên hay đánh đập mẹ anh. Ông rượu chè suốt ngày rồi lại về hành hạ vợ con. Anh chỉ buồn và thương mẹ nhiều hơn chứ không hề căm giận người cha ấy. Một người cha không cho anh hình hài ngày hôm nay nhưng đã cuu mang anh từ ngày còn là một giọt máu. Cái ơn đó nó lớn biết bao nhiêu. Phải chăng những điều ấy làm nên trong anh sự nhẫn nhịn và cam chịu.

Càng lớn lên, chị càng nhận ra sự quan tâm đặc biệt của anh Tý dành cho mình, nhưng chị không lẩn tránh, trong thâm tâm chị luôn xem anh như một người bạn thân, một người anh trai. Ngày chị nhận lời yêu người ấy, anh Tý càng lặng lẽ hơn. Thỉnh thoảng anh lại ngồi trên chiếc võng mắc vào hai cây dương liễu ngoài hè thổi bong bóng xà phòng. Trò chơi trẻ con ngày bé như kéo ba người lại gần nhau hơn. Anh Tý không đố kỵ, cũng không ghen ghét người ấy của chị. Ngược lại, khi biết cha mẹ chị ngăn cấm tình yêu ấy, anh còn giúp hai người đi lại hẹn hò. Không ít lần ba người cùng chơi lại trò thổi bong bóng xà phòng. Chị vẫn hồn nhiên thổi bong bóng rồi hét lên thật to. Bay cao lên, cao nữa. cao nữa đi... Cứ như tin rằng tiếng hét của mình sẽ nâng những bong bóng ấy bay cao và xa hơn. Những vòng tròn bong bóng bay lên, in hình gương mặt của ba người trong đó. Méo mó và xấu xí. Nhưng điều ấy lại làm chị thích thú vô cùng. Thích thú như chính mình được bay về một nơi rất xa, rất cao rồi tan ra như bong bóng. Sóng cứ xô dạt vào bờ. Biển cứ thổi và gió cứ thổi bong bóng của chị bay lên, rồi vỡ rồi lại bay lên. Một bãi cát hẳn những dấu chân nguệch ngoạc mà không thể tự mình xóa được, giống như những vết sọc lồi lõm trên mặt cát. Chỉ còn biết đợi một ngày nhiều gió, cát lại được mang về lấp đầy áp những dấu chân kia. Trong trò

chơi ấy, chị bỗng quên mình là một cô gái ngày mười tám tuổi, quên vết sẹo trên tay mẹ mình, quên cả những điều cha mẹ hay nói với chị trong mỗi bữa cơm. Cứ như bầu trời ấy, không gian ấy chỉ là của riêng ba người.

Đêm kinh hoàng. Đêm của nước mắt. Lửa. Và máu. Đêm ập xuống đầu Tý sự đau khổ lớn nhất cuộc đời. Lửa ngút trời. Lửa sáng rực cả một khoảng đời. Tiếng thét cứ nhỏ dần, nhỏ dần rồi lạc vào trong gió. Gió thổi nhiên thổi ngọn lửa ấy bùng to hơn, cao hơn.. Con say rượu vạch cho cha anh một ý nghĩ điên rồ: đốt nhà. Và người cha ấy đã tự tay châm lửa như để đốt cháy những uất ức trong lòng. Cảm giác bị một người vợ phản bội và việc hàng ngày phải chạm mặt đứa con của một thằng đàn ông khác đã khiến ông phát điên mà đốt nhà. Mẹ và cha anh đều bị chết cháy. Chỉ còn lại anh với những vết bỏng trên mặt, trên tay, làm thành sẹo to tướng, gây khiếm đảm và góm ghiếc trong mắt người làng.

Mặc cảm trong anh lớn dần. Anh hay tránh mặt chị và người ấy. nhưng làm sao mà tránh được khi anh vẫn còn chơi thổi bong bóng xà phòng. Cái trò chơi tưởng chừng như có ma thuật ấy càng kéo ba người lại gần nhau hơn. Căn nhà nhỏ bên biển như bớt đi những chuỗi ngày buồn tẻ, hiu quạnh. Bớt đi sự vắng lặng đến rùng mình.

Một tháng, rồi hai tháng... chiều nào chị cũng sang nhà anh, ngồi trên võng đưa, mắt vẫn đắm chiều về phía biển. Chẳng có gì thay đổi cả. Sóng vẫn xô dạt bờ. Gió lang thang phía ngoài phen cửa, va vào cành bạch đàn khô làm xào xạc lá. Thỉnh thoảng gió lại hú gọi phía đời xa. Những bãi rau muống hết mùa trở hoa, không còn mang màu nhưng nhức tím, trải dài trườn

lên những đồi cát trắng xóa. Biển vẫn thở những nhịp có khi gấp gáp, hồi hả, có khi thản nhiên, lạnh lùng. Chỉ có chuyến tàu người ấy đi là chưa về bến. Chị biết làm sao để đếm được ngày về. Anh Tý vẫn pha cho chị âu nước xà phòng nhưng chị không buồn thổi bong bóng nữa. Những tiếng thở dài của chị như dao cứa vào ruột gan anh. Họ im lặng ngồi bên nhau, ráng chiều đỏ rực cả một khoảng trời. Mọi thứ đều mênh mông quá, trống vắng quá. Ai cũng muốn tìm một điều gì đó để lấp đầy những khoảng lặng cho người kia nhưng ý nghĩ đó đã không đưa đến một hành động nào. Ngoài xa, những đoàn thuyền lại sắp sửa ra khơi. Chị nghĩ vẫn vợ, tại sao đàn ông làng chị lại không cho đàn bà bước nửa bước lên thuyền. Hình như từ bao đời nay đã thế, đã thành cái lệ làng. Chị lại hỏi anh. Sao người ta có thể đặt ra lệ này lệ kia mà không tự hóa giải nó đi. Anh nhìn chị lắc đầu. Trên gương mặt biển dạng ấy giờ không giữ được những nét bình thản nữa.

Cha mẹ chị càng mừng khi thấy người ấy của chị chưa về. Mặc dù không ai nói ra nhưng chị cũng biết được điều ấy. Nỗi buồn lại cộng nỗi buồn. Đêm với chị dài hơn. Nước mắt cứ giàn giụa lên gối. Bật dậy lấy vỏ ốc ngày xưa anh tặng chị làm kỉ niệm cho chuyến ra khơi đầu tiên, chị áp tai mình vào vỏ ốc. Tiếng sóng vỗ bờ gần hơn, rõ hơn. Chị cố để tìm nghe tiếng máy thuyền từ xa vọng lại. Chị thiếp đi trong giấc ngủ đầy những mộng mị buồn.

Một ngày đầy gió, nước mắt chị chẳng còn để rơi thêm nữa. Người ấy không về. Người ấy của chị đã không về nữa. Con thuyền cũ mang người ấy ra đi nhưng không mang người ấy về lại bên chị. Người ấy đã ở lại cùng mẹ biển. Có thể ở một nơi nào đó, người ấy theo những ngọn sóng đuổi nhau để được vào bờ để được làm bọt sóng trắng xóa, để được tan ra cùng với bong

bóng xà phòng. Mẹ biển sẽ cuu mang người ấy của chị, sẽ không để cho người ấy lạnh và buồn.

Một đêm giông biển, gió như muốn xô đổ cả cái làng chài này. Chị chạy một mạch tới nhà anh Tý như sợ có ai níu chân mình lại. Mẹ thấy con gái đội mưa đội gió đi trong đêm, sinh nghi nên cũng lần theo. Thấy con gái chạy vào nhà Tý, bà đinh ninh là chúng nó hẹn hò. Yêu ai không yêu, lại đi yêu cái thằng nửa ngợm, nửa người ấy.

Chị khóc. Anh cũng khóc khi biết cái thai trong bụng chị đã hơn ba tháng. Căn nhà dột ướt. nước mưa, nước mắt chan ướt khuôn mặt. Anh ôm chị vào lòng, những thôn thức không bật lên thành tiếng. Mưa cứ dội trên mái nhà. Gió rít từng cơn như tiếng những con thú hoang khát mồi. Mẹ chị vẫn đứng ngoài phen cửa.

Người cha không tiếc lời mắng nhiếc. Chị đội chiếc nón mẹ mua rồi cấp cái thúng đựng đôi ba bộ quần áo, làm lũi bước những bước nặng nề. Cha cầm đưa con gái hư thân mất nết trở về trong căn nhà này. Hôm chị đi cũng không thấy cha đâu, chỉ có mẹ cầm chiếc đèn pin đưa chị ra đến cổng. Chị khóc. Mẹ cũng khóc. Lại một đêm biển động.

Chị về ở với Tý trong căn nhà mới dựng. Anh chài lưới, đan lát... trang trải rồi cũng qua ngày. Đến bữa, anh nhắc chị phải cố ăn nhiều mới có sữa mà cho con bú. Hình như từ ngày đến đây, chị không để nước mắt chảy dài trên má mỗi đêm nữa. Ngày dài và rộng, đã có những điều khác bước vào cuộc sống của mình nhưng mỗi chiều, chị không quên nhìn ra biển, như chờ đợi một điều gì thật xa. Xa lắm. Có lẽ người ấy sẽ không biết được rằng

đêm đó, khi mình cuộn tròn trong hạnh phúc, thì ở bên kia phen cửa, anh Tý đã thức suốt đêm với trò chơi bong bóng xà phòng. Chị còn nghe rõ bên tai tiếng bung vỡ của từng chùm bong bóng, tiếng bong bóng nổ lách tách rất nhẹ lại như tiếng ùng đoàng của một thứ âm thanh kinh khủng lắm, hãi hùng lắm, có lúc nó giống như một vật nặng giáng xuống đầu. Đêm. Chị đã cố dỗ giấc mình bằng chính những phút giây hạnh phúc. Và cũng từ đó, những tiếng bung vỡ của trò chơi bong bóng xà phòng đã hằn sâu như một vết thương không bao giờ kéo da non trong cuộc đời chị.

.....

Câu chuyện mẹ kể ấy có mặt tôi trong đó.

Chiều nay, ở một bãi bờ khác, tôi cũng đang chơi trò bong bóng xà phòng như trong ngày xưa của mẹ. Tôi nhìn những bong bóng bay lên rồi bung vỡ ra, dặn lòng mình cố nghe những âm thanh ấy nhưng tôi chẳng nghe được gì cả. Chỉ có tiếng sóng vỗ ngoài xa, tiếng gió thổi ở phía rừng dương liễu. Tôi nhìn những chiếc thuyền sắp sửa ra khơi và hỏi mẹ. Tại sao người ta lại vẽ hai con mắt cho thuyền. Thuyền phải có mắt để biết đường mà tìm về lại với bến bờ. Thế sao thuyền ba con không về hả mẹ. Hay thuyền ba con không có hai con mắt. Mẹ bảo rằng người ta đã quên vẽ mắt cho con thuyền mà ba tôi ra khơi.

Tôi tin ở những điều mẹ nói vì mẹ là người lớn.

Tôi ngửa cổ, thổi lên trời những bong bóng xà phòng mang màu xanh, vàng, tím đỏ. Ngoài kia, màu xanh của trời, màu xanh của biển... nối nhau bằng dải mây trắng bông bênh. Biển vẫn đó, sóng rì rào vỗ nhịp như hát bài ca vô tận của đại dương, như kể những câu chuyện dài vô tận trong lòng đại khơi xa...

